لیکوال: هانس کریستیان اندرسن

۲۰۱۵/۰۸/۱۴

ژباړون: آصف بهاند

د امپراتور نوې جامې

کلونه پخوا يو امپراتور ژوند کاوه چې نوې او ښکلې جامې يې ډيرې خوښيدې او خپلې ټولې پيسې به يې د ځان په سمبالولو او جوړولو لګولې. هغه خپلو سرتيرو ته هم پام نه کاوه، کومې ننداري ته نه ته، د آس په سورلی د ځنګله په سيل هم نه ووت؛ خو د خپلو نويو جامو د ښودلو له پاره يې ښه ډير وخت او ښې ډيرې جامې درلودې، داسې چې د ورځې د هر ساعت له پاره يې يو جوړه کالي درلودل او پر له پسې به يې بدلول. دی دومره مصروفه و چې فکر کيده چې«امپراتور د مشاورې يا مصلحتونو په کوټه کې دی»، خو په اصل کې داسې و چې:«امپراتور د کاليو په الماری کې لګيا و»

د امپراتور د اوسيدو ښار، له خوښيو ډک ښار و. هره ورځ هغه ښار ته ډير نا پيژانده خلک راتلل. يوه ورځ دوه حيله ګر دې ښار ته ورغلل او ځانونه يې ټوکر جوړونکي معرفي کړل. هغوی ويل: تر ټولو ښکلی ټوکر، چې فکر يې کيږي، کولای شي و اوبي، داسې ټوکر چې نه يوازې دا چې رنګ او طرحه يې ډيره عالي او ښکلې وي، بلکې هغه جامې چې له دې ټوکر نه اوبدل کيږي، يوه بله عجيبه ځانګړنه هم لري: هغه څوک چې د خپل مقام وړ نه وي يا ډير احمق وي، د چا پر بدن يې نه شي ليدلای.

کله چې واکمن دا خبرې واوريدې، ځان سره يې و ويل:«په ربښتيا ډيره په زړه پورې به وي چې داسې جامې واغوندم، بيا نو کولای شم پوه شم چې زما په امپراتورۍ کې څوک د خپل مقام وړ نه دی او و به کولای شم چې د پوه او نا پوه توپير وکړم. هوکې بايد ژر تر ژره زما له پاره همداسې کالي جوړ کړای شي.» دواړو تير ايستونکو نارينه ګانو ته يې ښې ډيرې پيسې ورکړې چې خپل کار پيل کړي.

تيرايستوکو خپله دستګاه کينوده چې ټوکر و اوبې، خو دستګاه کې د اوبدلو له پاره هيڅ شی نه وو. هغوی له امپراتور نه ورينښمين او طلايي سپينسي وغوښتل، خو هغه يې و نه کارول او په خپلو توبرو کې يې کينودل. د شپې تر نا وخته به د اوبدلو له دستګاه سره ناست وو، چې ټوکر اوبې.

امپراتور يو وار له ځان سره و ويل:«زړه مې غواړي پوه شم چې د کاليو اوبدلو کار څه ډول روان دی؟»، خو کله يې چې دا خبره په ياد کيدله چې: هغه خلک چې احمق او د خپل مقام ورتيا نه لري، نه شي کولای چې دا ټوکر وګوري، نو په زړه کې يې عجيب حالت پيدا شو او له ځان سره يې و ويل چې اړينه نه ده چې له ځانه و ډار شي، خو زړه يې غوښتل چې د لومړي ځل له پاره بل څوک ور وليږي چې هلته څه تيريږي.

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکنې د ليکنيزې ښې پازوالې د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په خير و لولئ

د امپراتورۍ په ټولو برخو کې د دې جادويي جامو د کيفيت په باب خلکو يو څه اوريدلي وو او ډيری خلک دې ته سترګې پر لارې وو چې په دې پوه شي چې ګاونډي يې څومره احمق او د خپل کار ور نه دی.

امپراتور سوچ وکړ چې:«زه بايد خپل مجرب او وفاداره وزير په اوبدونکوو پسې وليږم چې د هغوی کارونه څنګه روان دي. دا ځکه چې دا وزير پوه سړی دی او له ده پرته بل هيڅ څوک د هغه د مقام وړتيا نه لري.»

پوه او د باور وړ وزير هغې کوټې ته ورغی چې دوه مکار اوبدونکي د تشې دستګاه په څنګ کې ناست وو او د اوبدلو په نامه ښورې، خو وزير څه و نه ليدل، له حيرانتيا نه يې سترګې بوټې را و وتې او له ځان سره يې و ويل:«خدايه و رحميږې، زه خو هيڅ شی نه وينمه.»، خو څه يې و نه ويل.

مکارانو له ده و غوښتل چې د ټوکر اوبدلو دستګاه ته ور نږدې شي. هغوی تشې دستګاه ته په اشارې سره له وزير نه د اوبديدونکي ټوکر د طرحې، رنګ او ښکلا په باب پوښتنې کولې. زاړه وزير چې هر څومره خپلې سترګې خلاصې کړې اوبيا يې د دقت له پاره سره غونجې کړې، څه يې و نه ليدل، ځکه چې هلته هيڅ شی نه و.

وزير له ځان سره و ويل:

«يا خدايه! آيا زه نا پوه يم؟ هيڅ کله مې باور نه کيږي، که رښتيا داسې وي، نو ښه ده چې څوک پوه نه شي، آيا زه د دې مقام وړ نه يم؟ نه، دا به هيڅ ښه نه وي چې و وايم: هغه ټوکر چې اوبي، زه يې نه شم ليدلای.»

يوه مکار په داسې حال کې چې د اوبدلو پيښې يې کولې، و ويل:«ښه! د ويلو له پاره څه نه لرئ!»

زاړه وزير د خپلو عينکو له شا نه د باندې وکتل او وې ويل:«واه ښکلی دی! دا طرحه، دا انځور او دا رنګونه! هوکې، زه به امپراتور ته و وايم چې ما يې له ليدلو نه په رښتيا خوند واخيست.»

دواړوو اوبدونکوو و ويل:«موږ وياړوو» او وروسته يې د طرحو او رنګونو نومونه ياد کړل. زاړه وزير د دوی خبرو ته په دقت غوږ ونيو، څو وکولای شي هغه بيا امپراتور ته تکرارکړي او دا کار يې په هوښيارتيا تر سره هم کړ.

اوس نو دواړو تيرايستونکوو سړيو د ټوکر داوبدلو له پاره د نورو ډيرو پيسو، وريښمو او زرينو سپينسيو غوښتنه وکړه چې هر څه خپلو جيبونو ته واچوي. د اوبدلو دستګاه لکه پخوا تشه چليده، حتی يو سپينسی هم په دستګاه کې نه ليدل کيده او دوی د کار کولو پيښې کولې.

امپراتور په ډيره بيړه خپل يو بل د باور وړ استازی ور وليږه چې وګوري د ټوکر د اوبدلو کار څنګه روان دی او کله به پای ته رسيږي. په دې استازي هم د زاړه وزير کانه وشوه. دې استازي هم وکتل او وکتل، خو پرته له تشې دستګاه نه يې بل څه ونه ليدل.

دې استازي ته هم دواړو مکاروو نارينه وو دهغه څه په باب څرګندونې وکړې ، چې هلته نه وو او بيا يې ور نه وپوښتل:«څنګه! ښکلی ټوکر نه دی!»

د امپراتور استازي ځان سره فکر وکړ«زه احمق نه يم، ضرور زه د خپل مقام لياقت نه لرم! د خندا وړ ده! خو ما سره ښايي چې د چا را باندې پام نه شي.» او له دې سره يې د هغې ټوټې د طرحو او رنګونو په ستايلو پيل وکړ چې هيڅ نه ليدل کيدل او مکارانو ته يې و ويل چې څومره يې ټوټه خوښه شوې ده. بيا نو امپراتور ته ورغی او ورته وې ويل:«هوکې، يوازې ښکلی دی!»

ټول ښار د هغه پرتمين ټوکر په باب غږيده چې دوو مکارانو اُوبده. په پای کې امپراتور پريکړه وکړه چې ټوکر د دستګاه پر سر وګوري.

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له رااليږلو مخکې په خير و لولئ

امپراتور له يوې منتخبې ډلې سره چې د ده دوه پخوا ورليږلي استازي هم په کې وو، هغې کوټې ته ننوت چې مکاران لګيا وو او په ډېر جديت يې د اوبدلو دستګاه کارولـه چې يوه توټه څه، حتی يو سپڼسی هم په کې نه و.

د امپراتو دوو باوري استازو غږ وکړ:«وګورئ! اعليحضرتا، څه ښه رنګ او څه ښه طرحه ده. آيا ډېره عالي نه ده؟»

دواړو زړو او باوري استازو تشې دستګاه ته داسې اشاره کوله، ته وا رښتيا توکر په کې دی او ټول يې ليدلای هم شي.

امپراتور ځان سره و ويل:« يعنې څه! زه خو څه نه وينم! بيرونکې ده! آيا زه احمق يم؟ آيا زه د امپراتور د واک وړتيا نه لرم؟ دا له ټولو نه خطرناک څه وو چې کيدای شول ما ته را پيښ شي!» بيا يې تشې دستګاه ته په کتو سره د رضايت په ډول سر وښوراوه او وې ويل:«اوه، ډېر ښايسته دی! ډېر مې خوښ شو.» هغه نه غوښتل وايي چې څه نه شي ليدلای.

ورسره تللو درباريانو پر دستګاه سترګې وګنډلې، ډير ټيټ و پاس شول، څه يې و نه ليدل، خو ټولو امپراتور غوندې و ويل:«اوه، ډېر ښکلی دی!» او امپراتور ته يې سپارښت وکړ چې د ده له پاره، له همدې توټې نه جامې وګنډل شي چې امپراتور يې په راتلونکو مراسمو کې واغوندي.

هغوی ټولو و ويل:« عالي دی! ښکلی دی! پرتمين دی.» دا خبره خوله په خوله شوه او ټولو رضايت ښکاره کړ. او امپراتور هم دواړو مکارانو ته «د اوبدلو د دستګاه نجيب زاده» لقب او د شواليه نشان ورکړ چې پر ټټرونو يې ور ته و نښلوي.

دواړه مکار اوبدونکي، د مراسمو له تر سر کيدو يوه شپه مخکې، له شپاړسو لګيدلو شمعو سره شپه په وينښه سبا کړه. خلکو کولای شول وګوري چې هغوی د امپراتور د نويو جامو د کار د خلاصولو له پاره څومره هڅه کوي.هغوی داسې ښودله چې توکر له دستګاه نه را باسي، هوا په غټو قيچيانو غوڅوي، په بې سپنسيو ستنو باندې يې ګنډي او په پای کې يې غږ وکړ چې د امپراتور جامې تيارې دي!

امپراتو له خپل ځانګړي ګارد سره په اوبدونکو پسې ورغی. دواړو مکارانو خپل لاسونه هوا ته داسې جګ کړل لکه کوم شی چې يې په لاسونو کې وي او وې ويل:«دا پرتوګ، دا کميس او دا هم خولی» او پسې زياته يې کړه:«د غنې(جولا) د تار په سَبک جوړې دي! کله چې واغوستل شي، انسان فکر کوي چې څه شی يې په ځان کې نه شته، همدا د دې توټې ښيګڼه ده.»

د ګارد غړو ټولو په يوه خوله و ويل چې هوکې، خو دوی څه نه وو ليدلي، ځکه چې د ليدلو له پاره هيڅ شی نه وو. دوو مکارانو و ويل:«که د اعليحضرت غوښتنه وي، مهرباني دې وکړي خپلې جامې دې وباسي! موږ به د لويې آيينې په مخ کې تاسو سره مرسته وکړو چې خپلې جامې واغوندئ.»

امپراتور خپلې ټولې جامې وايستې او دواړو مکارانو داسې ښودله چې د ګنډل شوو جاموهره برخه جلا جلا ور اغوندي، بيا يې داسې پيښې وکړې چې ګڼې کوم شی يې له ملا نه ور تاووي او ورپسې د جامو شاتنی برخه چې ورپسې زوړنده وي. امپراتور را تاو شو او د آيينې مخکې ودريد. ټولو و ويل:«اوه خدايه! څنګه درسره ښايي، څومره مناسبې دي! څه ښه رنګ! څومره ښه طرحه! ډيرې قيمتي جامې دي!»

د دربار د تشريفاتو رييس و ويل:«اعليحضرتا! هغه چتر يا خيمه چې د مراسمو په لړ کې بايد ستاسو پر سر وي، چمتو ده.»

امپراتور داسې ښودله چې ګڼې د ډيرو مجللو او ښکلو جامو د امتحانولو په حال کې دی، يو ځل بيا د آيينې مخکې را تاو شو او وې ويل:«ښه زه چمتو يم، آيا نه را سره ښايي؟»

دوه تنه درباريان چې بايد د امپراتور د جامو وروستۍ زوړنده برخه يې په لاس کې ورپسې وړې وای، د ځان غولونې په ډول لاسونه پرغولي باندې ښورول چې ګڼې د جامو زوړنده برخه په لاس کې نيسي، نو داسې يې وښوده چې دوی

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په ځير و لولئ

د جامو وروستۍ زوړنده برخه ونیوله، لاسونه یې په هوا کې ښورول چې څه شی وړي. هغوی نه شو کولای دا ومني چې څه نه ویني او څه شی نه شته.

بیا امپراتور د هغې کیږدۍ خوا ته ورغی چې هلته مراسم تر سره کیدل. ټول ښاریان د واټونو په اړخونو کې ولاړ وو او یا یې له کړکیو نه راکتل او ویل یې:«خدایه! د امپراتور جامې څومره ځانګړې دي! شاتنۍ برخه یې څومره ښکلې ده! په امپراتور باندې څومره ښې ښکاریږي!» او په ټولو خلکو کې یو تن هم نه و دا ومني چې څه شی نه ویني. که چا څه ویلي وای، بیا ویل کیدل چې دا احمق دی او د خپل کار وړتیا نه لري. مخکې له دې هیڅ کله د امپراتور جامې دومره د پاملرنې وړ نه وې ګرځیدلې.

د خلکو په ډله کې یوه کوچنې ناره کړه:«د امپراتور پر تن څه شی نه شته، لوڅ لپړ دی!»

د کوچنې پلار و ویل:«پاکه ربه، د دې بې ګناه کوچنې خبرې ته غوږ شئ.» او خلکو په خپلو منځو کې په ګونګوسې پیل وکړ او هغه څه چې کوچنې ویلي وو، دوی هم بیا ځلې و ویل:«د امپراتور پر تن څه شی نه شته، وړوکی ماشوم وایې چې د هغه په ځان کې څه شی نه شته.» او په پای کې ټولو چغې کړې:«د امپراتور پر تن څه شی نه شته.»

امپراتور وریږدید، ځکه هغه باوري و چې حق د خلکو په خوا دی، خو له ځان سره یې و ویل:«زه باید مراسم تر سره کړم.» او په غرور سره یې ګام اوچت کړ. دوه درباریان چې د جامو د وروستۍ برخې د وړلو پېښې یې کولې، هماغسې ورپسې روان وو!

پای

منبع:

H.C.ANDERSEN، Eventyr، 1، (Kejserens Nye Klæder) ، pp:193-203، 1994-Odensa-Denmark

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې ښې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ